



Høringsnotat til kommunal- og forvaltningskomiteen: Meld. St. 6 (2018-2019) Oppgaver til nye regioner

Hedmark og Oppland fylkeskommuner har lojalt fulgt opp stortingsvedtak om å slå seg sammen til tross for at begge fylkestingene stemte imot. Det er viktig at stortinget nå følger opp med nye oppgaver slik at de nye fylkeskommunene kan få den forsterkede rollen som samfunnsutviklere som reformen sies å legge opp til. Oppgavemeldingen er en start, men vi forventer at det følges opp med ytterligere oppgaver i tråd med ekspertutvalgets anbefalinger.

Det er helt sentralt at det som nå er foreslått videre utredet faktisk fører til en styrking av fylkeskommunenes rolle som samfunnsutviklere. Dette innebærer at utredningene i stor grad må ha fokus på hvordan oppgaver kan overføres og ikke om det bør overføres. Det gjelder særlig innenfor områdene næring, forskning og kompetanse, kultur, samferdsel, planlegging og klima og miljø.

Fylkeskommunene må få et helhetlig ansvar for næringsutvikling

Dagens virkemiddelapparatet fremstår som fragmentert og vanskelig for kommuner, næringsliv og organisasjoner å forholde seg til. Fylkeskommunene kjenner sine regioner, og kan i større grad mobilisere aktører for en helhetlig næringsutvikling basert på regionale fortrinn og i tråd med regionale planer enn et oppdelt og splittet virkemiddelapparat. Regional politikk må ligge til grunn for regionale prioriteringer, innenfor nasjonale rammer og føringer.

Det er positivt at deler av det næringspolitiske virkemidlene i Innovasjon Norge er foreslått overført, men her bør man følge opp ekspertutvalget og sikre at fylkeskommunen får ansvaret for minst halvparten av midlene i Innovasjon Norge og at eierandelen bør økes til 66 prosent.

I tillegg foreslo ekspertutvalget at oppgavene til SIVA om lag halvpartene av midlene til næringsrettet forskning fra Forskningsrådet, samt ansvar og oppgaver fra Distriktsenteret, overføres. Dette bør gjennomføres som foreslått av utvalget, for å sikre mer samordnet og styrket innstas for næringsutvikling i alle deler av landet.

Det er i tillegg nevnt at det er en målsetting å styrke de regionale forskningsfondene i oppgavemeldingen. Men Statsbudsjettet for 2019 følger ikke opp dette og det foreslås i stedet å kutte 30 mill. denne posten. Dette regner vi med at rettes opp da dette er viktig midler for å regionalisere forskning, med en tett kopling til regionalt næringsliv og regionale behov.

Rendyrke fylkesmannens tilsynsrolle

På flere områder får fylkeskommunene og fylkesmennene fortsatt overlappende ansvarsområder. Ett konkret eksempel er landbruksområdet. Her må det en gjennomgående opprydding til, slik at rollefordelingen mellom fylkeskommune og fylkesmannen blir tydeligere.



Oppgavemeldingen forslår at Regionalt næringsprogram overføres, men ikke et helhetlig forvaltningsansvar for utviklingsmidlene. Det er mest hensiktsmessig at fylkeskommunen får ansvaret for all veilednings- og mobiliseringsarbeidet innen landbruksrettet næringsutvikling og at dette i sin helhet overføres til fylkeskommunene. Dette vil styrke dialogen og koordinering mellom kommunene og fylkeskommunene på området, og synliggjøre hvem som har ansvar for hva.

Regionale utviklingsmidler må styrkes

Forslaget til statsbudsjett svekker fylkeskommunenes rolle som samfunnsutvikler, noe som er stikk i strid med de fagre lovnadene som kom i forbindelse med regionreformen.

Oppgavemeldingen legger opp til å innlemme de regionale utviklingsmidlene helt eller delvis i inntektssystemet. Det er i utgangspunktet bra, men det er svært uheldig at dagens regjering i flere år har kuttet i midlene som er nærmest halvert siden 2017.

Styrking av arbeidet med å sikre bredbånd til hele landet

Bredbåndsutvikling er et avgjørende premiss for bosetting og arbeidsplassutvikling, og ikke minst for den digitaliseringen som regjeringen ønsker å gjennomføre. Det er foreslått å overføre støtteordningen for bredbåndsutbygging som i dag forvaltes av Nkom. I tillegg til at Nkoms faglige rolle knyttet til tilskuddsordningen vurderes. Dette bør i sin helhet overføres for å sikre tett og nært samarbeid med kommunene, og sikre utbygging i hele landet. Også her kuttes det i forslaget til Statsbudsjett, og det er satt av 100 mill. kr. Det er behov for 750 mill. kroner til Innlandet alene for å sikre alle lik digital deltakelse i samfunnet!

Regionrefomen må fullfinansieres

Det er en forutsetning at med oppgaveoverføring så følger også det også med penger. Hedmark og Oppland fylkeskommuner har så langt fått 30 millioner for å slå seg sammen, prislappen blir snarere 60 millioner kroner. Hovedårsaken er økte kostnader i forbindelse med IKT. Det er også viktig at statsbyråkratiet ikke fortsetter å øke, samtidig som oppgaver flyttes ut.

Hedmark fylkeskommune forventer:

- **At man følger opp ekspertutvalgets anbefalinger.**
 - **At utredningene medfører at vi får en styrket rolle som samfunnsutvikler**
 - **At fylkesmannen rendyrkes som et organ for kontroll, tilsyn og klage. Regionale utviklingsoppgaver må være et regionalpolitisk ansvar.**
 - **At fylkeskommunene blir involvert i utredningsarbeidet videre, særlig med tanke på den helhetlige gjennomgangen av oppgaver knyttet til næring, innovasjon og forskning.**
 - **At man styrker regionale utviklingsmidler, regionale forskingsfond og bredbåndsutbygging i Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2019.**
- At Regionreformen fullfinansieres.**